

UNESCO

**KONVENCIJA O ZAŠTITI I PROMOVIRANJU RAZLIČITOSTI KULTURNIH
IZRAZA**

Pariz, 20. oktobar 2005.

KONVENCIJA O ZAŠTITI I PROMOVIRANJU RAZLIČITOSTI KULTURNIH IZRAZA

Generalna konferencija Obrazovane, naučne i kulturne organizacije Ujedinjenih naroda koja se sastala u Parizu od 3. do 21. oktobra 2005. na svom 33. zasjedanju,

Uz afirmaciju da je kulturna raznolikost karakteristika koje definira čovječanstvo,

Svjesna da kulturna različitost tvori zajedničko naslijeđe čovječanstva te da se treba gajiti i čuvati na dobrobit svijeta,

Uz saznanje da kulturna različitost tvori bogat i raznolik svijet, kojim se uvećava mogućnost izbora i pothranjuju ljudske sposobnosti i vrijednosti, te je ona u stvari kamen- temeljac održivog razvoja zajednica, naroda i nacija.

Podsjećajući da je kulturna različitost, koje cvjeta u okviru demokratije, tolerancije, socijalne pravde i međusobnog poštovanja među ljudima i kulturama, neophodna za mir i sigurnost na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou,

Slaveći važnost kulturne različitosti za puno realizacije ljudskih prava i temeljnih sloboda proglašanih Univerzalnom deklaraciji o ljudskim pravima i drugim univerzalno priznatim instrumentima,

Naglašavajući potrebu da se kultura kao strateški element uključi u nacionalne i međunarodne razvojne politike, kao i u međunarodnu razvojnu saradnju, uzimajući u obzir i Milenijsku deklaraciju Ujedinjenih nacija (2000.) s njenim posebnim naglaskom na iskorjenjivanje siromaštva,

Uzimajući u obzir da kultura uzima različite oblike u raznim vremenima i na raznim prostorima i da je ta različitost utjelovljena u jedinstvenosti i pluralizmu identiteta i kulturnih izraza naroda i društava koja sačinjavaju čovječanstvo,

Spoznajući važnost tradicionalnog znanja kao izvora nematerijalnog i materijalnog bogatstva, a posebno sistema znanja urođeničkih naroda, te njegovoga pozitivnog doprinosa održivom razvoju kao i potrebe njegove adekvatne zaštite i promocije,

Spoznajući potrebu poduzimanja mjera u cilju zaštite različitosti kulturnih izraza, uključujući njihov sadržaj, posebno u situacijama gdje su kulturni izrazi možda pod prijetnjom istrebljenja i ozbiljne ugroženosti,

Naglašavajući važnost kulture za socijalnu koheziju u cjelini, a osobito njen potencijal u smislu jačanja statusa i uloge žena u društvu,

Uz saznanje da se kulturna raznolikost jača slobodnim protokom ideja i da se pothranjuje stalnim razmjenama i interakcijom između kultura,

Ponovno afirmirajući činjenicu da se slobodom misli, izraza i informacija kao i različitosti medija, omogućuju cvjetanje kulturnih izraza u okviru društava,

Spoznajući da različitost kulturnih izraza, uključujući tradicionalne kulturne izraze, predstavlja važan faktor koji omogućava ljudima i narodima da izražavaju i dijele svoje ideje i vrijednosti s drugima,

Podsjećajući kako je jezička različitost temeljni element kulturne različitosti, te ponovno afirmirajući temeljnu ulogu koju ima obrazovanje u zaštiti i promoviranju kulturnih izraza,

Uzimajući u obzir važnost vitalnosti kultura, uključujući i pripadnike manjina i urođeničkih naroda, u njenim iskazima u polju slobode stvaranja, širenja i distribuiranja svojih tradicionalnih kulturnih izraza i ostvarivanja pristupa istima, u cilju njihovog iskorištavanja za svoj vlastiti razvoj,

Naglašavajući izuzetno važnu ulogu međusobnog kulturnog djelovanja i stvaralaštva koji njeguju i obnavljaju kulturne izraze i unapređuju ulogu onih koji sudjeluju u razvoju kulture za opći napredak društva,

Spoznajući važnost prava na intelektualnu svojinu u izražavanju onih koji se bave kulturnom kreativnošću,

S uvjerenjem da kulturne djelatnosti, robe i usluge imaju i ekonomsku i kulturnu prirodu, jer se njima prenosi identitet, vrijednosti i značenja te se oni ne smije tretirati kao da imaju isključivo komercijalnu vrijednost,

Primjećujući da iako procesi globalizacije, olakšani ubrzanim razvojem informacijskih i komunikacijskih tehnologija, nude neprevaziđene uslove za jačanje interakcije između kultura, oni također predstavljaju izazov kulturnoj različitosti, naime u smislu rizika od neravnoteže između bogatih i siromašnih država,

Uz svijest da je poseban mandat UNESCO-a taj da osigurava poštivanja različitosti kultura i da preporučuje eventualno potrebne međunarodne sporazume u cilju promoviranja slobodnog protoka ideja riječju i slikom,

Obraćajući se na odredbe međunarodnih instrumenata koje je UNESCO usvojio u polju kulturne različitosti i ostvarivanje kulturnih prava, a posebno Univerzalne deklaracije o kulturnoj različitosti iz 2001. godine,

Usvaja ovu Konvenciju 20. oktobra 2005. godine.

I Ciljevi i rukovodeći principi

Član 1. - Ciljevi

Ciljevi ove Konvencije su:

- a) da zaštiti i promovira različitost kulturnih izraza,
- b) da stvara uslove da kulture mogu cvjetati i slobodno vršiti interakciju na međusobno korisne načine,
- c) da podstiče dijalog među kulturama u smislu osiguranja šire i uravnotežene kulturne razmjene u svijetu, u cilju poštivanja među kulturama i kulture mira,
- d) da gaji interkulturalnost u cilju razvijanja kulturne interakcije u duhu izgradnje mostova među narodima,
- e) da promovira poštovanja različitosti kulturnih izraza i podizanja svijesti njene vrijednosti na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou,
- f) da reafirmira važnost povezanosti između kulture i razvoja u svim zemljama, posebno zemljama u razvoju, te da podržava aktivnosti koje se preduzimaju na nacionalnom i međunarodnom nivou u cilju osiguravanja spoznaje prave vrijednosti te povezanosti,
- g) da odaje priznanje osobitoj prirodi kulturnih djelatnosti, roba i usluga kao sradstava za prenos identiteta, vrijednosti i značenja,
- h) da reafirmira suverena prava Država u smislu očuvanja, usvajanja i sprovedbe politika i mjera koje one smatraju potrebnim u cilju zaštite i promocije raličitosti kulturnih izraza na svojoj teritoriji,
- i) da jača međunarodnu saradnju i solidarnost u duhu partnerstva, posebno u odnosu na jačanje kapaciteta zemalja u razvoju u cilju zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza.

Član 2. – Rukovodeći principi

1. Princip poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda

Kulturna različitost se može štiti i promovirati samo ako su garantirana ljudska prava i temeljne slobode, poput slobode izraza, informacija i komunikacija, kao i sposobnosti ljudi da odabiru svoj kulturni izraz. Niko se ne smije pozivati na odredbe ove Konvencije u cilju kršenja ljudskih prava i temeljne slobode utjelovljenih u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima ili garantiranih međunarodnim pravom, niti smije ograničavati njihov opseg.

2. Princip suvereniteta

Države imaju, u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija i principima međunarodnog prava, suvereno pravo da u okviru svojih teritorija usvajaju mjere i politike u cilju zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza.

3. Princip jednakosti dostojanstva i poštivanja svih kultura

Zaštita i promoviranje različitosti kulturnih izraza pretpostavlja priznavanje jednakosti dostojanstva i poštovanja svih kultura, uključujući kulture pripadnika manjina i urođeničkih naroda.

4. Princip međunarodne solidarnosti i saradnje

Međunarodna saradnja i solidarnost trebali bi biti usmjereni na omogućavanje zemljama, posebno zemljama u razvoju, stvaranje i jačanje sredstava svog kulturnog izraza, uključujući svoje kulturne djelatnosti, bilo da su u nastajanju ili postoje odavno, na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou.

5. Princip komplementarnosti ekonomskih i kulturnih aspekata razvoja

Pošto je kultura jedan od temelja razvoja, kulturni aspekti razvoja su važni isto koliko i ekonomski aspekti, i ljudi i narodi imaju temeljno pravo da u njima učestvuju i uživaju.

6. Princip održivog razvoja

Kulturna različitost predstavlja bogatstvo pojedinca i društva. Zaštita, promoviranje i očuvanje kulturne različitosti predstavljaju osnovni uslov održivog razvoja u cilju dobiti sadašnjih i budućih generacija.

7. Princip ravnopravnog pristupa

Ravnopravni pristup bogatom i raznolikom nizu kulturnih izraza iz cijelog svijeta i pristup kultura sredstvima za izražavanje i širenje predstavljaju važne elemente za jačanje kulturne različitosti i podsticanje međusobnog razumijevanja.

8. Princip otvorenosti i ravnoteže

II Opseg primjene

Član 3.- Opseg primjene

Ova Konvencija se primjenjuje u odnosu na politike i mjere koje su usvojile Potpisnice u svezi sa zaštitom i promoviranjem različitosti kulturnih izraza.

III Definicije

Član 4.- Definicije

U svrhu ove Konvencije, podrazumijeva se slijedeće:

1. Kulturna različitost

»Kulturna različitost« se odnosi na mnogostruke načine na koje kultura grupa i društava nalazi izraza. Ti izrazi se prenose u okviru ili među grupama i društvima.

Kulturna različitost se manifestira ne samo na različite načine na koje se kulturno naslijeđe čovječanstva izražava, uvećava i prenosi putem različitih kulturnih izraza, ali i putem različitih vidova umjetničkog stvaranja, produkcije, širenja, distribucije i uživanja neovisno od korištenih sredstva i tehnologija.

2. Kulturni sadržaj

»Kulturni sadržaj« odnosi se na simboličko značenje, umjetničku dimenziju i kulturne vrijednosti koji potiču od kulturnog identiteta ili se njime izražavaju.

3. Kulturni izraz

»Kulturni izrazi« su oni izrazi koji proizilaze iz kreativnosti pojedinaca, grupa i društava, te koji imaju kulturni sadržaj.

4. Kulturne djelatnosti, robe i usluge

»Kulturne djelatnosti, robe i usluge« označavaju one djelatnosti, robe i usluge koje u vrijeme kad se smatraju posebnim atributom ili svrhom, utjelovljuju ili prenose kulturne izraze, bez obzira na svoju eventualnu komercijalnu vrijednost. Kulturne djelatnosti mogu same sebi biti svrha, ili mogu predstavljati doprinos produkciji kulturnih roba i usluga.

5. Kulturne privredne grane

»Kulturne privredne grane « označavaju grane u kojima se proizvode i distribuiraju kulturne robe i usluge definisane u paragrafu 4.u gornjem tekstu.

6. Kulturne politike i mjere

»Kulturne politike i mjere« označavaju one politike i mjere koje se odnose na kulturu, bilo na lokalnom, nacionalnom, regionalnom ili međunarodnom nivou, koje su bilo fokusirane na kulturu kao takvu ili koje su namjenjene da ostvaruju različit efekat na kulturne izraze pojedinaca, grupa ili društava, uključujući i stvaranje, proizvodnju, širenje, distribuciju i pristup kulturnim djelatnostima, robama i uslugama.

7. Zaštita

»Zaštita« označava usvajanje mjera koje za cilj očuvanje, čuvanje i jačanje raznolikosti kulturnih izraza.

»Zaštita « znači usvajati takve mjere.

8. Interkulturalnost

»Interkulturalnost« označava postojanje i ravnopravnu interakciju različitih kultura te mogućnost stvaranja zajedničkih kulturnih izraza putem dijaloga i međusobnog poštovanja.

IV Prava i obaveze Potpisnica

Član 5.- Opšte pravilo vezano za prava i obaveze

1. U skladu s Poveljom Ujedinjenih nacija, principima međunarodnog prava i univerzalno priznatim instrumentima ljudskih prava. Potpisnice reafirmiraju svoje suvereno pravo na formulisanje i sprovedbu svojih kulturnih politika i na usvajanje mjera u cilju zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza, te jačanje međunarodne saradnje u cilju ostvarenja svrha ove Konvencije.
2. Kada Potpisnica sprovodi politike i poduzima mjere u cilju zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza na svojoj teritoriju, njene politike i mjere moraju biti dosljedne s odredbama ove Konvencije.

Član 6.- Prava Potpisnica na nacionalnom nivou

1. U okviru svojih kulturnih politika i mjera definiranih u članu 4.6, te uzev u obzir svoje vlastite okolnosti i potrebe, svaka Potpisnica smije usvajati mjere u cilju zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza na svojoj teritoriji.
2. Te mjere mogu obuhvatiti sljedeće:
 - a) regulacione mjere usmjerene na zaštitu i promoviranje različitosti kulturnih izraza;
 - b) mjere kojima se, na odgovarajući način, obezbjeđuje mogućnost domaćim kulturnim djelatnostima, robama i uslugama, između svih onih koje su na raspolaganju na nacionalnoj teritoriji, a za stvaranje, produkciju, širenje, distribuciju i uživanje takvih domaćih kulturnih djelatnosti, roba, i usluga, uključujući i odredbe koje se odnose na jezik koji se koristi kod takvih djelatnosti, roba i usluga;
 - c) mjere koje za cilj imaju da domaćim neovisnim kulturnim privrednim granama i djelatnostima u neformalnom sektoru pruže učinkovit pristup sredstvima za produkciju, širenja i distribuciju kulturnih djelatnosti, roba i usluga;
 - d) mjere koje za cilj imaju osiguravanje javne financiranja pomoći;
 - e) mjere koje za cilj imaju podsticanje neprofitnih organizacija kao i javnih i privatnih institucija i umjetnika te drugih profesionalaca na polju kulture ka razvijanju i promoviranju slobodne razmjene i protoka ideja, kulturnih izraza i kulturnih djelatnosti, roba i usluga, te stimuliranju i kreativnog i poduzetničkog duha u svojim djelatnostima;
 - f) mjere koje za cilj imaju ustanovljavanje i davanje podrške javnim institucijama, po potrebi;
 - g) mjere koje za cilj imaju njegovanje i potporu umjetnika i drugih koji se bave stvaranjem kulturnih izraza;

h) mjere koje za cilj imaju jačanje raznolikosti medija, između ostalih i putem javnih emitterskih službi.

Član 7.- Mjere u cilju promoviranja kulturnih izraza

1. Potpisnice će se truditi da na svojoj teritoriji stvore ambijent kojim se podstiču pojedinci i društvene grupe:
 - a) u cilju stvaranja, produkcije, širenja, distribucije i pristupa vlastitim kulturnim izrazima, obraćanju dužne pažnje posebnim okolnostima i potrebama žena kao i različitih društvenih grupa, uključujući i pripadnike manjina i urođeničkih naroda,
 - b) u cilju pristupa različitim kulturnim izrazima unutar svoje teritorije, kao i unutar drugih zemalja svijeta.
2. Potpisnice će se također truditi da spoznaju važnost doprinosa koji daju umjetnici, ostali angažovani u kreativnom procesu, kulturne zajednice i organizacije koje podržavaju njihov rad, te njihove centralnu ulogu u pothranjivanju različitosti kulturnih izraza.

Član 8. – Mjere zaštite kulturnih izraza

1. Bez obzira na odredbe člana 5. i 6., Potpisnica može utvrditi postojanje posebnih situacija gdje su kulturni izrazi na njenoj teritoriji pod rizikom iskorjenjivanja, pod ozbiljnom prijetnjom ili im je na drugi način potrebno hitno očuvanje.
2. Potpisnice mogu poduzeti sve odgovarajuće mjere u cilju zaštite i očuvanja kulturne izraze u situacijama spomenutim u paragrafu 1. na način sukladan s odredbama ove Konvencije.
3. Potpisnice moraju dostaviti izvještaj Međuvladinoj komisiji spomenutoj u članu 23. o svim mjerama koje su preduzele u cilju ispunjavanja potreba takve situacije, te Komisija može načiniti odgovarajuće preporuke.

Član 9.-Razmjena informacija i transparentnost

Potpisnice će:

- a) obezbjeđivati odgovarajuće informacije u svojim izvještajima UNESCO-u svake četvrte godine o mjerama koje su poduzele u cilju zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza na svojoj teritoriji i na međunarodnom nivou,
- b) odrediti osobu za kontakt koja će biti nadležna za raspodjelu informacija u odnosu na Konvenciju;
- c) vršiti razmjenu informacija vezanih za zaštitu i promoviranje raznolikosti kulturnih izraza.

Član 10.- Obrazovanje i svijest u javnosti

Potpisnice će:

- a) podsticati i promovirati shvatanje zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza, između ostaloga putem obrazovnih programa i programa jačanja svijesti u javnost,
- b) saradivati s drugim Potpisnicama i međunarodnim i regionalnim organizacijama u ostvarivanju svrhe ovoga članka,
- c) truditi se da podstiču kreativnost i jačaju produktivne kapacitete uspostavljanjem obrazovnih, programa obuke i razmjene na oblasti kulturnih privrednih grana. Te bi se mjere trebale sprovoditi na način koji ne ostavlja negativnog uticaja na tradicionalne oblike produkcije.

Član 11.- Učešće u civilnom društvu

Potpisnice priznaju temeljnu ulogu civilnog društva u zaštiti i promoviranju raznovrsnosti kulturnih izraza. Potpisnice će podsticati aktivno učešće civilnog društva u njihovim naporima na realizaciji ciljeva ove Konvencije.

Član 12.- Promoviranje međunrodne saradnje

Potpisnice će se truditi da ojačaju svoju bilateralnu, regionalnu i međunarodnu saradnju u cilju stvaranja uslova koji dovode do promoviranja različitosti kulturnih izraza, uz posebno uobziravanje situacije spomenute u članu 8. i 17., osobito u cilju:

- a) olakšavanja dijaloga o kulturnoj politici među Potpisnicama;
- b) jačanje strateških i upravljačkih kapaciteta javnog sektora u institucijama javnog sektora u polju kulture, putem profesionalnih i međunarodnih kulturnih razmjena i razmjene najbolje prakse;
- c) jačanja partnerskih odnosa sa i u okviru civilnog društva, nevladinih organizacija i privatnog sektora u pothranjivanju i promoviranju različitosti kulturnih izraza;
- d) promoviranja korištenja novih tehnologija, podsticanja partnerskih odnosa u cilju jačanja razmjene informacija i kulturnog razumijevanja te gajenja različitosti kulturnih izraza;
- e) podsticanja zaključivanja ugovora o koprodukciji i kodistribuciji.

Član 13. – Integracija kulture u održivi razvoj

Potpisnice će se truditi da inregiraju kulturu u svoje razvojne politike na svim nivoima u cilju stvaranja uslova koji vode ka održivom razvoju, te u tom okviru, da gaje aspekte koji se tiču zaštite i promocije različitosti kulturnih izraza.

Član 14.-Saradnja u cilju razvoja

Potpisnice će se truditi da podržavaju saradnju u cilju održivog razvoja i smanjenja siromaštva, posebno u odnosu na posebne potrebe zemalja u razvoju u cilju gajenja nastanka dinamičnog kulturnog sektora, između ostalih, i narednih sredstva:

- a) jačanja kulturnih privrednih grana u zemljama u razvoju, putem:
 - (i) stvaranja i jačanja kulturnih kapaciteta u polju produkcije i distribucije u zemljama u razvoju;
 - (ii) olakšavanja šireg pristupa globalnom tržištu i međunarodnim distributivnim mrežama za njihove kulturne djelatnosti, robe i usluge;
 - (iii) omogućavanja nastanka održivih lokalnih i regionalnih tržišta;
 - (iv) usvajanja, po mogućnosti, odgovarajućih mjera u razvijenim zemljama a u cilju olakšavanja pristupa na njihovu teritoriju za djelatnosti, robe i usluge zemalja u razvoju,
 - (v) obezbjeđivanja podrške za kreativni rad i olakšavanja mobilnosti, do moguće mjere, umjetnika iz svijeta razvoju;
 - (vi) podsticanja odgovarajuće suradnje između razvijenih i zemalja u razvoju u oblastima, između ostalih, muzike i filma;
- b) izgradnja kapaciteta putem razmjene informacija, iskustava i ekspertize, kao i obuke kadrova u zemljama u razvoju, u javnom i privatnom sektoru u vezi sa, između ostalog, strateškim i upravljačkim kapacitetima, izradom i sprovedbom politika, promoviranjem i distribuciju kulturnih izraza, razvojem malih, srednjih i mikropreduzeća, korištenjem tehnologije, te razvojem i prijenosom vještina;
- c) prijenosom tehnologije putem uvođenja odgovarajućih motivacijskih mjera za prijenos tehnologije i know-howa, posebno u oblastima kulturnih privrednih grana i u preduzeća;
- d) finansijske podrške kroz:
 - (i) osnivanja Međunarodnog fonda za kulturnu različitost, kako je predviđeno u članu 18.;
 - (ii) obezbjeđivanja službene razvojne pomoći, po potrebi uključujući tehničku pomoć, u cilju stimuliranja i podržavanja kreativnosti;
 - (iii) ostale oblike finansijske pomoći, poput kredita s niskim kamatnim stopama, grantova i drugih mehanizama finansiranja.

Član 15.- Ugovori o saradnji

Potpisnice će podsticati razvoj partnerskih odnosa, između i u okviru javnog i privatnog sektora i neprofitnih organizacija, u cilju saradnje s zemljama u jačanju njihovih kapaciteta u oblasti zaštite i promoviranja različitosti kulturnih izraza. Tim inovativnim partnerskim odnosima će se, u skladu sa praktičnim potrebama zemalja u razvoju, naglašavati dalji razvoj infrastrukture, kadrovskih resursa i politika, kao i razmjena kulturnih djelatnosti, roba i usluga.

Član 16.- Preferencijalni tretman zemalja u razvoju

Razvijene zemlje će olakšati kulturnu razmjenu sa zemljama u razvoju pružanjem, putem odgovarajućih institucionalnih i zakonskih okvira, preferencijalnog tretmana umjetnicima i drugim profesionalcima i praktičarima u polju kulture, kao i kulturnim robama i uslugama iz zemalja u razvoju.

Član 17.- Međunarodna saradnja u situacijama ozbiljne prijetnje po kulturne izraze

Potpisnice će saradivati na pružanju pomoći jedna drugoj, a posebno zemljama u razvoju u situacijama spomenutima u članu 8.

Član 18.- Međunarodni fond za kulturnu različitost

1. Ovim se ustanovljava Međunarodni fond za kulturnu različitost, u daljem tekstu »Fond«.
2. Fond će se sastojati od povjerenih fondova ustanovljenih na upravljanje, u skladu s finansijskim propisima UNESCO-a.
3. Resursi Fonda će se sastojati od:
 - (a) dobrovoljnih doprinosa koje obezbijede Potpisnice;
 - (b) fondova koje za tu svrhu odvoji Generalna Konferencija UNESCO-a.
 - (c) doprinosa, darova ili zavještanja drugih Država; organizacija i programa sistema Ujedinjenih nacija, drugih regionalnih ili međunarodnih organizacija i javnih i privatnih tijela ili pojedinaca;
 - (d) svih kamata koje se trebaju platiti po resursama Fonda,
 - (e) fondova pribavljenih putem naplate i primitka od manifestacija koje se organizuju za prikupljanje u korist Fonda,
 - (f) svih ostalih resursa odobrenih u skladu s propisima Fonda.
4. O korištenju sredstava Fonda će odlučivati Međuvladina komisija na osnovu smjernica utvrđenih na Konferencija Potpisnica spomenutoj u članu 22.
5. Međuvladina komisija može prihvatiti doprinose i druge oblike pomoći za opšte i posebne svrhe koje se odnose na pojedinačne projekte, pod uslovom da je ona te projekte odobrila.
6. Uz doprinose koji se obezbjeđuju Fondu ne smiju se vezati nikakvi politički, ekonomski i drugi uslovi nespojivi sa ciljevima Konvencije.
7. Potpisnice će se truditi da na redovnoj osnovi obezbjeđuju dobrovoljne doprinose u cilju sprovedbe ove Konvencije.

Član 19.- Razmjena, analiza i širenje informacija

1. Potpisnice se slažu da će razmjenjivati informacije i ekspertize vezana za prikupljanje podataka i statistiku cifara o različitosti kulturnih izraza, kao i o najboljim praksama u cilju njihove zaštite i promoviranja.
2. UNESCO će, putem postojećih mehanizama u okviru Sekreterijata, olakšati prikupljanje, analizu i širenje svih relevantnih informacija, statističkih podataka i najboljih praksi.
3. UNESCO će također ustanoviti i ažurirati banku podataka o različitim sektorima i vladinim, privatnim i neprofitnim organizacijama angažovanim u oblasti kulturnih izraza.
4. U cilju olakšavanja prikupljanja podataka UNESCO će obratiti posebnu pažnju na izgradnju kapaciteta i jačanja ekspertize Potpisnica koje podnesu zahtjev za takvu pomoć.
5. Prikupljanjem informacija navedenim u ovom članu će se nadopunjavati informacije prikupljene na odredbama člana 9.

V. Odnos prema ostalim instrumentima

Član 20.- Odnos prema ostalim sporazumima: međusobna podrška, komplementarnost i nepodređenost

1. Potpisnice potvrđuju da će u dobroj vjeri ispunjavati svoje obaveze iz ove Konvencije i svih drugih sporazuma čije su Potpisnice. U skladu s tim, bez podređivanja ove Konvencije bilo kom drugom sporazumu;
 - (a) one će gajiti međusobno održavanje ove Konvencije i drugih sporazuma čije supotpisnice, i
 - (b) kod tumačenja i primjene drugih sporazuma čije su stranke ili kod stupanja u druge međunarodne obaveze, Potpisnice će u obzir uzimati relevantne odredbe ove Konvencije.
2. Ništa u ovoj Konvenciji se neće tumačiti u smislu modifikacije prava i obaveza Potpisnica u sklopu bilo kojih drugih sporazuma kojima su one potpisnice.

Član 21.- Međunarodno konsultovanje i koordinacija

Potpisnice se obavezuju da će promovirati ciljeve i principe ove Konvencije u drugim međunarodnim forumima. U tu svrhu, Potpisnice će se po potrebi konsultirati međusobno imajući na umu te ciljeve i principe.

VI. Organi konvencije

Član 22.- Konferencija Potpisnica

1. Biti će ustanovljena Konferencija Potpisnica.. Konferencija Potpisnica biti će plenarno i vrhovno tijelo ove Konvencije.

2. Konferencija Potpisnica će se sastajati na redovnom zasjedanju svake dvije godine, što je više moguće u svezi sa Generalnom konferencijom UNESCO-a. Ona se može sastajati na vanrednom zasjedanju, ako ona tako odluči ili ako Međuvladina komisija dobije zahtjev u tom smislu od barem jedne trećine Potpisnica.

3. Konferencija Potpisnica će usvajti svoje vlastite poslovničke.

4. Funkcije Konferencije Potpisnica će, između ostalog, biti:

(a) da odabire Međuvladine komisije,

(b) da prima i razmatra izvještaje Potpisnica po ovoj Konvenciji koje dostavi Međuvladina komisija

(c) da odobrava operativne smjernice koje na njen zahtjev pripremi Međuvladina komisija,

(d) da poduzima i ostale eventualne mjere koje može smatrati neophodnima u cilju unapređivanja ciljeva ove Konvencije.

Član 23.- Međuvladina komisija

1. U okviru UNESCO-a će se ustanoviti Međuvladina komisija za zaštitu i promoviranje različitosti kulturnih izraza, u daljem tekstu »Međuvladina komisija«. Ona će se sastojati od predstavnika 18 država Potpisnica Konvencije izabranih na mandat od četiri godine od strane Konferencije Potpisnica, nakon stupanja na snagu ove Konvencije u skladu sa članom 29.

2. Međuvladina komisija će se sastajati jednom godišnje.

3. Međuvladina komisija će funkcionirati pod okriljem i usmjerenjem Konferencije Potpisnica, i biti će njoj odgovorna.

4. Broj članova Međuvladine komisije će se povećati na 24 kada broj Potpisnica Konvencije dosegne 50.

5. Odabir članova Međuvladine komisije će biti zasnovan na principu ravnopravne geografske zastupljenosti kao i na principu rotacije.

6. Bez obzira na druge nadležnosti koje joj se određuju ovom Konvencijom, funkcije Međuvladina komisije će biti:

(a) da promovira ciljeve ove Konvencije i poticanje i praćenje njihove provedbe,

- (b) da priprema i predaje na odobravanje Konferencije Potpisnica, na njen zahtjev, operativnih smjernica za provođenje i primjenu odredbi Konvencije,
- (c) da prenosi Konferenciji Potpisnica izvještaje od Potpisnica Konvencije, skupa sa svojim komentarima i sižeom njihovog sadržaja;
- (d) da čini odgovarajuće preporuke koje treba poduzeti u situacijama koje joj se stave na pažnju od strane Potpisnica Konvencije u skladu s relevantnim odredbama Konvencije, posebno člana 8.,
- (e) da ustanovljava procedure i druge mehanizme za konsultacije koje za cilj imaju promoviranje ciljeva i principa Konvencije u drugim međunarodnim forumima,
- (f) da obavlja sve ostale zadatke koje od nje može zatražiti Konferencija Potpisnica.

7. Međuvladina komisija, u skladu sa svojim Poslovnikom, može u svako doba pozvati javne i privatne organizacije i pojedince da učestvuju na njenim sastancima u cilju konsultacija po konkretnim pitanjima.

8. Međuvladina komisija će pripremiti i dostaviti svoj vlastiti Poslovnik Konferenciji Potpisnica na odobravanje.

Član 24. - Sekreterijat UNESCO-a

1. Organe Konvencije će pomagati Sekreterijat UNESCO-a.
2. Sekreterijat će pripremiti dokumentaciju Konferencije Potpisnica i Međuvladne komisije, kao i dnevni red za njihove sastanke, te će pomagati kod provođenja njihovih odluka i izvještavati po toj stavki.

VII. Završne klauzule

Član 25. - Rješavanje sporova

1. U slučaju da dođe do spora između Potpisnica Konvencije vezano za tumačenje ili primjenu Konvencije, Potpisnice će potražiti rješenje upregovorima.
2. Ako se dotične Potpisnice ne budu mogle dogovoriti u pregovorima, one mogu zajednički potražiti dobronamjerne usluge ili zatražiti medijaciju treće strane.
3. Ako se dobronamjerne usluge ili medijacija ne sprovedu, ili ako ne dođe do rješavanja pregovorima, dobronamjnim uslugama ili posredovanjem, Potpisnica može pribjeći pomirenju u skladu s procedurom predviđenom u Aneksu ove Konvencije. Potpisnice će u dobroj namjeri razmatrati prijedlog Komisije za pomirenje u cilju rješavanja spora.
4. Svaka od Potpisnica može, u vrijeme ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja izjaviti da ne priznaje gore predviđenu proceduru pomirenja. Svaka Potpisnica koja je dala takvu izjavu može u bilo koje vrijeme tu izjavu povući tako što će poslati obavijest Generalnom sekretaru UNESCO-a.

Član 26. - Ratifikacija, prihvaćanje, odobrenje ili pristupanje Država članica

1. Ova Konvencija će biti podložna ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju od strane Država članica UNESCO-a i to svaka u skladu s svojom ustavnom procedurom.
2. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja će se deponovati kod Generalnog direktora UNESCO-a.

Član 27. - Pristupanje

1. Ova Konvencija će biti otvorena za pristupanje svim Državama koje nisu članice UNESCO-a, ali jesu članice Ujedinjenih naroda i, ili bilo koje od njihovih specijalizovanih agencija, a koje Generalna konferencija UNESCO-a pozove na pristupanje.
2. Ova Konvencija će također biti otvorena za pristupanje teritorijama koje uživaju punu unutrašnju samoupravu koju su kao takvu priznale Ujedinjene nacije, ali koje nisu dobile punu neovisnost u skladu sa rezolucijom Generalne skupštine br. 1514 (XV), a koje imaju nadležnost u predmetima koje regulše ova Konvencija, uključujući i nadležnost za stupanje u međunarodne sporazume u odnosu na takve predmete.
3. Naredne odredbe se primjenjuju na regionalne organizacije za ekonomske integracije:
 - (a) Ova Konvencija će također biti otvorena za pristupanje svim regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju, koje će, osim kako je predviđeno u daljem tekstudolje, biti potpuno obavezane odredbama Konvencije na isti način kao i države članice;
 - (b) U slučaju da su jedna ili više Država- članica takve organizacije također Potpisnice ove Konvencije, organizacija i dotična Država- članica ili Države će odlučivatu o svojoj nadležnosti za ispunjavanje svojih obaveza po ovoj Konvenciji. Takva raspodjela nadležnosti će stupiti na snagu nakon obavljene procedura obavještanja opisanoe u tački (c). Organizacija i Države- članice neće imati pravo vršenja prava po ovoj Konvenciji u isto vrijeme. Pored toga, regionalne organizacije za ekonomski integraciju će, po predmetima koji su u njihovoj nadležnosti, vršiti svoja prava glasanja s brojem glasova jednakim broju njihovih Država- članica koje su Potpisnice ove Konvencije. Takva organizacija ne smije vršiti svoje pravo glasanja ako bilo koja od njenih Država- članica vrši svoje pravo, i obrnuto;
 - (c) Regionalne organizacije za ekonomsku integraciju i njene Države- članice ili države koje su se dogovorile o raspodjeli nadležnosti kako je predviđeno u tački (b) obavjestiti će Potpisnice o svakom takvom prijedlogu raspodjele nadležnosti na sljedeći način:
 - (i) u svom instrumentu za pristupanju, takve organizacije će izjaviti konkretno raspodjelu svojih nadležnosti u odnosu na predmete koje regulše Konvencija;
 - (ii) u slučaju kasnije modifikacije međusobno podijeljenih nadležnosti, regionalna organizacija za ekonomsku integraciju mora obavijestiti depozitara o svakoj takvoj

predloženoj modifikaciji međusobnih nadležnosti: depozitar će sa svoje strane obavijestiti Potpisnice o toj modifikaciji.

(d) Za Države- članice neke regionalne organizacije za ekonomske integracije koje postanu Potpisnice ove Konvencije će se smatrati da zadržavaju nadležnosti po svim predmetima u odnosu na koje nije došlo do konkretne izjave niti obavijesti depozitaru u smislu prijenosa nadležnosti za njih na organizaciju;

(e) »Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju« označava organizaciju koju sačinjavaju suverene Države, članice Ujedinjenih nacija ili bilo koje od njenih specijalizovanih agencija, na koju su te Države prenijele nadležnosti u smislu predmeta koje reguliše ova Konvencija i koja je propisno ovlaštena, u skladu sa svojim internim procedurama, da postane njena Potpisnica.

4. Instrument o pristupanju će se deponovati kod Generalnog direktora UNESCO-a.

Član 28.- Osoba za kontakt

Kad postane Potpisnica ove Konvencije, svaka Potpisnica mora imenovati kontaktnu osobu, kako je predviđeno članom 9.

Član 29.- Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija će stupiti na snagu tri mjeseca nakon datuma deponovanja tridesetog instrumenta za ratifikaciju, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje, ali samo u odnosu na one Države ili regionalne organizacije za ekonomsku integraciju koje su deponovale svoje dokumente za ratifikaciju, prihvatanje, odobravanje ili pristupanje na taj datum ili prije njega. Ona će stupiti na snagu u odnosu na svaku drugu Potpisnicu tri mjeseca nakon deponovanja njenih instrumenata za ratifikaciju, prihvatanje, odobravanje ili pristupanje.

2. U svrhu ovog člana, svaki instrument koji deponuje neka regionalna organizacija ekonomsku integraciju neće se brojati za dodatni na one koje su deponovale Države-članice te organizacije.

Član 30.- Federalni i neunitarni sistemi

Pošto su međunarodni sporazumi jednako obvezujući po Potpisnice bez obzira na njihova ustavne sistema, na Potpisnice koje imaju federalni ili neunitarni ustavni sistem odnose se sljedeće odredbe:

a) u odnosu na odredbe ove Konvencije, čija sprovedba podpada pod pravnu jurisdikciju federalne ili centralne zakonodavne vlasti, obaveze federalne ili centralne vlade biti će iste kao i one za Potpisnice koje nisu federalne Države.

b) u odnosu na odredbe Konvencije, čija sprovedba podpada pod jurisdikciju pojedinačnih ustavnih jedinica poput Država, regija, pokrajina ili kantona koje nisu obavezane ustavnim sistemom federacije u smislu preduzimanjane zakonodavnih mjera,

federalna vlada će po potrebi informirati nadležne organe ustavnih jedinica poput Država, regija, pokrajina ili kantona o rečenim odredbama sa svojom preporukom za njihovo usvajanje.

Član 31.- Odricanje

1. Svaka Potpisnica ove Konvencije može se odreći ove Konvencije.
2. O odricanju će se dostaviti obavijest instrumentom u pisanoj formi koja se deponuje kod Generalnog direktora UNESCO-a.
3. To odricanje će stupiti na snagu 12 mjeseci nakon prijema instrumenta odricanja. Ono neće, ni na koji način uticati na financijske obaveze Potpisnice koja se odriče Konvencije do datuma na koji povlačenje stupa na snagu.

Član 32.- Funkcija depozitara

Generalni direktor UNESCO-a, kao depozitar ove Konvencije obavješćuje Države-članice, Organizacije, Države koje nisu članice Organizacije, te regionalne organizacije za ekonomsku integraciju iz člana 27., kao i Ujedinjene nacije o deponovanju instrumenata za ratifikaciju, prihvaćanje, odobravanje i pristupanje predviđenih u članu 26. i 27., te o instrumentima odricanja predviđenog u članu 31.

Član 33.- Izmjene i dopune

1. Pismenim saopštenjem upućenim Generalnom direktoru Potpisnica ove Konvencije može predložiti izmjene i dopune na ovu Konvenciju. Glavni direktor će razaslati to saopštenje svim Potpisnicama. Ako u roku od šest mjeseci od datuma razaslanja saopštenja na zahtjev povoljno izjasni najmanje polovina Potpisnica, Generalni direktor će predstaviti taj prijedlog na narednoj Konferenciji Potpisnica na diskusiju i eventualno usvajanje.
2. Izmjene i dopune će se usvajati dvotrećinskom većinom prisutnih i glasujućih Potpisnica.
3. Kad se usvoje, izmjene i dopune na ovu Konvenciju će se dostaviti Potpisnicama na ratifikaciju, prihvatanje, odobravanje ili pristupanje.
4. U odnosu na Potpisnice koje su ratificirale, prihvatile, odobrile ili pristupile izmjenama i dopunama na ovu Konvenciju, ona će stupiti na snagu tri mjeseca nakon deponovanja instrumenata spomenutih u paragrafu 3. ovog člana od strane dvije trećine Potpisnica. država stranaka pohrani isprave iz ovoga članka. Nakon toga, u odnosu na svaku Potpisnicu koja ratificira, prihvati, odobri ili pristupi nekoj izmjeni i dopuni, rečena izmjena i dopuna će stupiti na snagu tri mjeseca nakon datuma deponovanja od strane te Potpisnice svog instrumenta za ratifikaciju, prihvatanje, odobravanje ili pristupanje.

5. Procedura predviđena u paragrafima 3. i 4. neće se primjenjivati na izmjene i dopune na član 23, vezano za broj članova Međuvladine komisije. Te izmjene i dopune stupaju na snagu u vrijeme kad se usvoje.

6. Država ili regionalna organizacija za ekonomsku integraciju spomenuta u članu 27. koja postane Potpisnica ove Konvencije nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna, u skladu sa paragrafom 4. ovog člana će, ako ne izrazi drugačiju namjeru, biti smatrana:

- a) Potpisnicom ove Konvencije skupa sa izmjenama i dopunama, te;
- b) Potpisnicom Konvencije bez izmjena i dopuna u odnosu na svaku Potpisnicu koja nije obavezana izmjenama i dopunama.

Član 34.- Mjerodavnost tekstova

Ova Konvencije je sačinjena na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku, i svih šest tekstova su mjerodavni.

Član 35.- Upis u registar

U skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, ova Konvencija će se registrovati kod Sekreterijata Ujedinjenih nacija na zahtjev Generalnog direktora UNESCO-a.

DODATAK

Procedura pomirenja

Član 1. – Komisija za pomirenje

Komisija za pomirenje će se obrazovati na zahtjev jedne od Potpisnica u sporu. Komisija će se, ako se potpisnice ne sporazumiju drugačije, sastojati od pet članova, od kojih svaka od Potpisnica imenuje po dva člana i od Predsjednika kojeg imenuju ti članovi.

Član 2. – Članovi Komisije

U sporovima između više od dvije Potpisnice, Potpisnice istoga interesa će imenovati svoje članove Komisije zajedničkim dogovorom. Tamo gdje dvije i više Potpisnice imaju odvojene interese ili tamo gdje postoji neslaganje oko toga da li su one istoga interesa, one će imenovati svoje članove odvojeno.

Član 3. - Imenovanja

Ako Potpisnice ne izvrše bilo koje imenovanja u roku od dva mjeseca od datuma zahtjeva za obrazovanjem Komisije za pomirenje, Generalni direktor UNESCO-a će, po zahtjevu Potpisnica koja je uložila dati zahtjev, izvršiti da imenovanja u daljnjem roku od dva mjeseca.

Član 4. – Predsjednik Komisije

Ako Predsjednik Komisije za pomirenje nije odabran u roku od dva mjeseca od imenovanja posljednjeg člana Komisije, Generalni direktor UNESCO-a će, po zahtjevu Potpisnica, odrediti Predsjednika u daljnjem roku od dva mjeseca.

Član 5. - Odluke

Komisija za pomirenja donosi odluke većinom glasova svojih članova. Ako se Potpisnice u sporu ne sporazumiju drugačije, ona će utvrditi svoju vlastitu proceduru. Ona će načiniti prijedlog za rješavanje spora, koji će Potpisnice razmatrati u dobroj vjeri.

Član 6. - Neslaganje

O neslaganju u vezi nadležnosti Komisije za pomirenje rješava Komisija.

SASTAVLJENO u Parizu devetog decembra 2005. godine u dva vjerodostojna primjerka s potpisom Predsjedavajućeg 33. zasjedanja Generalne konferencije i Generalnog direktorata Obrazovne, naučne i kulturne organizacije Ujedinjenih naroda, koji će se deponovati u arhivu Obrazovne, naučne i kulturne organizacije Ujedinjenih naroda, a ovjerene tačne kopije koje će se dostaviti svim Državama, teritorijama i regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju spomenutim u članu 26. ii 27. kao i Ujedinjenim narodima.

Gornji tekst predstavlja vjerodostojan tekst Konvencije koju je ovim propisno usvojila Generalna konferencija UNESCO-a na svom 33. zasjedanju, održanom u Parizu i proglašenom zatvorenom dvadeset prvog oktobra 2005. godine.